

გადაწყვეტილება
საქართველოს სახელით

შესავალი ნაწილი

25 იანვარი, 2019 წელი

ქ.

თბილისი

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგია

მოსამართლე თამარ მეშველიანი
სხდომის მდივანი ეკატერინე ჯანელიძე

მოსარჩელე ა(ა)იპ „მწვანე ალტერნატივა“

მოპასუხეები: საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის
სამინისტრო, საქართველოს მთავრობა

მესამე პირი შპს „ბუკაპი“

დავის საგანი: ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების
ბათილად ცნობა

აღწერილობითი ნაწილი

1. სასარჩელო მოთხოვნა

1.1. ბათილად იქნეს ცნობილი საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2018 წლის 12 აპრილის №2-239 ბრძანება - შპს „ბუკაპის“ მანგანუმის მადნის გამამდიდრებელი საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების შეცვლისა და წარმადობის გაზრდაზე (ახალი ტექნოლოგიური ხაზის მოწყობის) პროექტის გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ;

1.2. ბათილად იქნეს ცნობილი საქართველოს მთავრობის 2018 წლის 15 ივლისის ვირტუალური ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი, რომლითაც არ დაკმაყოფილდა ა(ა)იპ „მწვანე ალტერნატივას“ ადმინისტრაციული საჩივარი საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის

მეურნეობის მინისტრის 12 აპრილის №2-239 ბრძანების ბათილად ცნობის შესახებ.

მოსარჩელის განმეორებით, საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2018 წლის 12 აპრილის №2-239 ბრძანების გამოცემის მიზნით ადმინისტრაციული წარმოება სამინისტრომ დაიწყო ჭიათურის მუნიციპალიტეტის მერის 2018 წლის 27 თებერვლის (სამინისტროში რეგისტრაციის თარიღი: 2018 წლის 02 მარტი, №2638) განცხადების საფუძველზე. შესაბამისად, ვინაიდან ადმინისტრაციული წარმოება დაიწყო 2018 წლის 1 იანვრის შემდგომ, სამინისტროს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება უნდა გამოეცა გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის საფუძველზე.

2. მოპასუხეთა პოზიცია

2.1. მოპასუხე საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს წარმომადგენლებმა სარჩელი არ ცნეს, მხარი დაუჭირეს საქმეზე წერილობით წარმოდგენილ შესაგებელს და განმარტეს, რომ სარჩელი უსაფუძვლოა და არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

მოპასუხემ განმარტა, რომ სადავო აქტის გამოცემის მიზნით ადმინისტრაციული წარმოება დაიწყო „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი წესით, შპს „ბუკაპის“ 2017 წლის 4 დეკემბერს (სამინისტროში რეგისტრაციის თარიღი: 04.12.2017, №21425) განცხადების საფუძველზე ანუ 2018 წლის 1 იანვრამდე, რაც, გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის 48-ე მუხლის პირველი ნაწილის გათვალისწინებით, სამინისტროს ვალდებულს ხდოდა გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება გამოეცა 2018 წლის 1 იანვრამდე გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის გაცემისთვის დადგენილი წესით.

2.2. მოპასუხე საქართველოს მთავრობის წარმომადგენელი არ დაეთანხმა სარჩელს და მოითხოვა მის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა.

3. მესამე პირის პოზიცია

მესამე პირის შპს „ბუკაპის“ წარმომადგენელმა მხარი დაუჭირა საქმეზე წარმოდგენილ წერილობით შესაგებელს და განმარტა, რომ არ არსებობს სარჩელის დაკმაყოფილების ფაქტობრივი ა სამართლებრივი საფუძველი.

4. საქმეზე დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები

4.1. შპს „ბუკაპის“ დირექტორმა 2017 წლის 4 დეკემბერს (სამინისტროში რეგისტრაციის თარიღი: 04.12.2017, №21425) განცხადებით მიმართა

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს და აცნობა, რომ 2018 წლის 23 იანვარს, 12:00 საათზე, ჭიათურის მუნიციპალიტეტის მერიის ადმინისტრაციულ შენობაში მისამართი: ქ. ჭიათურა, ნინოწვილის ქუჩა №7) გაიმართებოდა მანგანუმის მადნის გამამდიდრებელი საწარმოს ტერიტორიაზე დამატებითი ტექნოლოგიური ხაზის მოწყობა და ექსპლუატაციის პროექტის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის საჯარო განხილვა. ინფორმაცია საჯარო განხილვის დანიშვნის შესახებ გამოქვეყნებული იყო გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკას“ 2017 წლის 2 დეკემბრის ნომერში. ამავე განცხადებით, „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-6 მუხლის მოთხოვნების გათვალისწინებით, წინასწარი განხილვის მიზნით, წარდგენილ იქნა შემდეგი დოკუმენტაცია: 1. გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში - 1 ეგზემპლარი; 2. გზშ-ს ანგარიშის არატექნიკური რეზიუმე - 1 ეგზემპლარი; 3. დაგეგმილი საქმიანობის მოკლე ანოტაცია - 1 ეგზემპლარი; 4. გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკას“ 2017 წლის 2 დეკემბრის ნომერში გამოქვეყნებული განცხადების ასლი; 5. გზშ ანგარიშის ელექტრონული ვერსია; 6. GIS კოორდინატები.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებას:

- 2017 წლის 4 დეკემბრის განცხადება (ს.ფ. 243, ტომი I).

4.2. საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის მოადგილემ 2018 წლის 18 იანვარს №585/01 წერილით შპს „ბუკავს“ გადაუგზავნა სამინისტროს შენიშვნები მანგანუმის მადნის გამამდიდრებელი საწარმოს ტერიტორიაზე დამატებითი ტექნოლოგიური ხაზის მოწყობისა და ექსპლუატაციის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშზე.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებას:

- საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის მოადგილის 2018 წლის 18 იანვარს №585/01 წერილი (ს.ფ. 244-247, ტომი I).

4.3. 2018 წლის 23 იანვარს, 12:00 საათზე, შპს „ბუკავის“ საწარმოს ტერიტორიაზე გაიმართა მანგანუმის მადნის გამამდიდრებელი საწარმოს ტერიტორიაზე დამატებითი ტექნოლოგიური ხაზის მოწყობისა და ექსპლუატაციის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების საჯარო განხილვის სხდომა. საჯარო განხილვას ესწრებოდნენ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს გარემოზე ზემოქმედების ნებართვების დეპარტამენტის სპეციალისტი, შპს „ბუკავის“ დირექტორი და გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის ავტორი.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებას:

- გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის საჯარო განხილვის ოქმი (ს.ფ. 205-211, ტომი II);

4.4. ჭიათურის მუნიციპალიტეტის მერმა 2018 წლის 27 თებერვალს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს გადაუგზავნა ჭიათურის მუნიციპალიტეტის მერიაში შპს „ბუკაპის“ მიერ წარდგენილი დოკუმენტაცია, გრემოსდაცვითი შფასების კოდექსის 48-ე მუხლის პირველი ნაწილის შესაბამისად, გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის მიზნით.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებას:

- საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის 2018 წლის 27 თებერვლის (სამინისტროში რეგისტრაციის თარიღი: 2018 წლის 02 მარტი, №2638), წერილი (ს.ფ. 203-204, ტომი II).

4.5. საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2018 წლის 9 მარტის №2-144 ბრძანებით შექმნილი კომისიის მიერ მომზადდა ექსპერტიზის დასკვნა შპს „ბუკაპის“ მანგანუმის მადნის გამამდიდრებელი საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების შეცვლისა და წარმადობის გაზრდის (ახალი ტექნოლოგიური ხაზის მოწყობის) პროექტის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშზე.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

- საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2018 წლის 9 მარტის №2-144 ბრძანება (ს.ფ. 201-202, ტომი II);
- ექსპერტიზის დასკვნა (ს.ფ. 77-80, ტომი II).

4.6. საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2018 წლის 12 აპრილს №2-239 ბრძანებთ დამტკიცდა 19.03.2018წ. №19 გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება და შპს „ბუკაპს“ მიენიჭა საქმიანობის განხორციელების უფლება, ქ. ჭიათურაში მანგანუმის მადნის გამამდიდრებელი საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების შეცვლისა და წარმადობის გაზრდაზე (ახალი ტექნოლოგიური ხაზის მოწყობა).

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

- საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2018 წლის 12 აპრილს №2-239 ბრძანება (ს.ფ. 22-25, ტომი I);

4.7. ა(ა)იპ „მწვანე ალტერნატივამ“ 2018 წლის 15 ივნისს №04/03-626 ადმინისტრაციული საჩივრით მიმართა საქართველოს მთავრობას და მოითხოვა საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2018 წლის 26 აპრილს №2-239 ბრძანების ბათილად ცნობა.

დადგენილია, რომ საქართველოს მთავრობას ა(ა)იპ „მწვანე ალტერნატივას“ 2018 წლის 15 ივნისის №04/03-626 ადმინისტრაციული საჩივარზე

ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი არ გამოუცია.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

- ადმინისტრაციული საჩივარი (ს.ფ. 227-233, ტომი II);
- მხარეთა ახსნა-განმარტება.

სამოტივაციო ნაწილი

5. შემაჯამებელი სასამართლო დასკვნა

საქმეში არსებული მასალების, მხარეთა ახსნა-განმარტებების მოსმენის, სარჩელის ფაქტობრივი და სამართლებრივი საფუძვლიანობის შემოწმებისა და საქმეში არსებულ მტკიცებულებათა სამართლებრივი შეფასების შედეგად, სასამართლო მივიდა დასკვნამდე, რომ სარჩელი არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

6. ნორმატიული აქტები, რომლებითაც სასამართლომ იხელმძღვანელა

საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსი; საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსი, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსი, საქართველოს კანონი „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსი“; „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონი (ძალადაკარგულია 2018 წლის 1 იანვრიდან); „ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ საქართველოს კანონი.

7. სამართლებრივი შეფასება

7.1. გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსი არეგულირებს ისეთ სტრატეგიულ დოკუმენტთან და სახელმწიფო ან კერძო საქმიანობასთან დაკავშირებულ საკითხებს, რომელთა განხორციელებამ შესაძლოა მნიშვნელოვანი ზემოქმედება მოახდინოს გარემოზე, ადამიანის სიცოცხლეზე ან/და ჯანმრთელობაზე. ამ კოდექსის რეგულირების სფეროს განეკუთვნება გარემოზე ზემოქმედების შეფასების, სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების, გარემოზე ტრანსსასაზღვრო ზემოქმედების შეფასების, შესაბამისი გადაწყვეტილების მიღების პროცესში საზოგადოების მონაწილეობისა და ექსპერტიზის ჩატარების პროცედურები. ამავ კოდექსის 50-ე მუხლის „ა“ პუნქტის შესაბამისად, 2018 წლის 1 იანვრიდან ძალადაკარგულად გამოცხადდა „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს 2007 წლის 14 დეკემბრის კანონი, თუმცა კოდექსის 48-ე მუხლის პირველმა ნაწილმა განსაზღვრა „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოქმედების გავრცელება გამონაკლის შემთხვევაში. კერძოდ, მითითებული ნორმის თანახმად, 2018 წლის 1 იანვრამდე „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად დაწყებული ადმინისტრაციული წარმოების შემთხვევაში გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება გაიცემა 2018 წლის 1 იანვრამდე გარემოზე ზემოქმედების

ნებართვის გაცემისთვის დადგენილი წესით.

განსახილველ შემთხვევაში დადგენილია, რომ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრმა, გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის 48-ე მუხლის პირველი ნაწილის გათვალისწინებით, 2018 წლის 26 აპრილს №2-239 ბრძანება 2018 წლის 1 იანვრამდე გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის გაცემისთვის დადგენილი წესით, „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე. სამინისტრომ მიიჩნია, რომ ადმინისტრაციული წარმოება დაიწყო 2018 წლის 1 იანვრამდე, შპს „ბუკაპის“ 2017 წლის 4 დეკემბრის განცხადების საფუძველზე. შესაბამისად, მოცემული დავის გადაწყვეტისთვის უნდა დადგინდეს რა მიიჩნევა 2018 წლის 1 იანვრამდე „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად ადმინისტრაციული წარმოების დაწყებად.

6.2. სასამართლო განმარტავს, რომ 2018 წლის 1 იანვრამდე მოქმედი „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის II თავი ითვალისწინებდა ნებართვის გაცემის პროცედურებს. მითითებული კანონის მე-6 მუხლის თანახმად: 1. საქმიანობის განმახორციელებელი ვალდებულია გზშ-ის ანგარიშის ნებართვის გამცემი ადმინისტრაციული ორგანოსათვის წარდგენამდე მოაწიოს მისი საჯარო განხილვა (ხოლო ამ კანონის მე-4 მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში, საქმიანობის განმახორციელებელი ვალდებულია გზშ-ის ანგარიშის საჯარო განხილვა მოაწიოს მშენებლობის ნებართვის გამცემი ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ „ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრული მშენებლობის ნებართვის გაცემის მეორე სტადიის პროცედურის დაწყებამდე); 2. გზშ-ის ანგარიშის საჯარო განხილვის მოწყობის მიზნით საქმიანობის განმახორციელებელი ვალდებულია გამოაქვეყნოს თავის მიერ დაგეგმილი საქმიანობის შესახებ ინფორმაცია. ინფორმაცია უნდა გამოქვეყნდეს როგორც ცენტრალურ პერიოდულ ბეჭდვით ორგანოში, ისე იმ თვითმმართველი ერთეულის ადმინისტრაციული ტერიტორიის ფარგლებში არსებულ პერიოდულ ბეჭდვით ორგანოში (ასეთის არსებობის შემთხვევაში), სადაც დაგეგმილია საქმიანობის განხორციელება; 3. დაგეგმილი საქმიანობის შესახებ ინფორმაცია უნდა შეიცავდეს: ა) დაგეგმილი საქმიანობის მიზნებს, დასახელებასა და ადგილმდებარეობას; ბ) მისამართს, სადაც საზოგადოების წარმომადგენლებს შეეძლება დაგეგმილ საქმიანობასთან დაკავშირებული დოკუმენტების (მათ შორის, გზშ-ის ანგარიშის, ტექნიკური რეზიუმეს და არატექნიკური რეზიუმეს დოკუმენტური და ელექტრონული ვერსიების) გაცნობა; გ) საზოგადოების წარმომადგენელთა მოსაზრებების წარდგენის ვადას; დ) გზშ-ის ანგარიშის საჯარო განხილვის მოწყობის დროსა და ადგილს; 4. საქმიანობის განმახორციელებელი ვალდებულია: ა) ბეჭდვით ორგანოში დაგეგმილი საქმიანობის შესახებ ინფორმაციის გამოქვეყნებიდან 3 დღის

ვადაში ნებართვის გამცემ ადმინისტრაციულ ორგანოში, ხოლო ამ კანონის მე-4 მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში – აგრეთვე მშენებლობის ნებართვის გამცემ ადმინისტრაციულ ორგანოში წარადგინოს გზშ-ის ანგარიშის, დაგეგმილ საქმიანობასთან დაკავშირებით მომზადებული ტექნიკური რეზიუმეს და არატექნიკური რეზიუმეს დოკუმენტური და ელექტრონული ვერსიები; ბ) დაგეგმილი საქმიანობის შესახებ ინფორმაციის გამოქვეყნებიდან 45 დღის განმავლობაში მიიღოს და განიხილოს საზოგადოების წარმომადგენლებისაგან წერილობითი სახით წარმოდგენილი შენიშვნები და მოსაზრებები; გ) დაგეგმილი საქმიანობის შესახებ ინფორმაციის გამოქვეყნებიდან არა უადრეს 50 და არა უგვიანეს 60 დღისა მოაწყოს გზშ-ის ანგარიშის საჯარო განხილვა თავის მიერ დაგეგმილ საქმიანობასთან დაკავშირებით; დ) გზშ-ის ანგარიშის საჯარო განხილვაზე უზრუნველყოს შესაბამისი ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების, სამინისტროს, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს და სხვა დაინტერესებული ადმინისტრაციული ორგანოების წარმომადგენელთა წერილობითი მიწვევა; 5. გზშ-ის ანგარიშის საჯარო განხილვაზე დასწრების უფლება აქვს საზოგადოების ნებისმიერ წარმომადგენელს; 6. გზშ-ის ანგარიშის საჯარო განხილვა ეწყობა იმ თვითმმართველი ერთეულის ადმინისტრაციულ ცენტრში, სადაც დაგეგმილია საქმიანობის განხორციელება.

„გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის თანახმად: 1. საქმიანობის განმახორციელებელი ვალდებულია გზშ-ის ანგარიშის საჯარო განხილვიდან 5 დღის ვადაში უზრუნველყოს გზშ-ის ანგარიშის საჯარო განხილვის შედეგების შესახებ ოქმის გაფორმება, რომელიც დეტალურად უნდა ასახავდეს გზშ-ის ანგარიშის საჯარო განხილვისას გამოთქმულ შენიშვნებსა და მოსაზრებებს. ოქმს ხელს აწერენ საქმიანობის განმახორციელებელი (ან მისი უფლებამოსილი წარმომადგენელი) და შესაბამისი ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების, სამინისტროს და საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს წარმომადგენლები (გზშ-ის ანგარიშის საჯარო განხილვაზე მათი დასწრების შემთხვევაში); 2. საქმიანობის განმახორციელებელი ეცნობა საზოგადოების წარმომადგენელთა წერილობით შენიშვნებსა და მოსაზრებებს და ითვალისწინებს მათ არგუმენტებს გზშ-ის ანგარიშის საბოლოო სახით ჩამოყალიბების პროცესში; 3. საქმიანობის განმახორციელებლის მიერ საზოგადოების წარმომადგენელთა შენიშვნებისა და მოსაზრებების გაუთვალისწინებლობის შემთხვევაში, საქმიანობის განმახორციელებელი ვალდებულია უზრუნველყოს შენიშვნებისა და მოსაზრებების გაუთვალისწინებლობის წერილობითი დასაბუთება და მათი ავტორისთვის (ავტორებისთვის) გაგზავნა. ეს წერილობითი დასაბუთება (შესაბამის წერილობით შენიშვნებთან და მოსაზრებებთან ერთად) საქმიანობის განმახორციელებელმა, გზშ-ის ანგარიშის საჯარო განხილვის

შედეგების ამსახველ ოქმთან და გზშ-ის ანგარიშთან ერთად, უნდა წარადგინოს ნებართვის გამცემ ადმინისტრაციულ ორგანოში (ხოლო ამ კანონის მე-4 მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში – მშენებლობის ნებართვის გამცემ ორგანოში). ამ პუნქტში აღნიშნული დოკუმენტები გზშ-ის ანგარიშის განუყოფელი ნაწილია; 4. გზშ-ის ანგარიშის საჯარო განხილვის მოწყობის, მისი შედეგების გაფორმებისა და გზშ-ის ანგარიშის საბოლოო სახით ჩამოყალიბების შემდეგ, საქმიანობის განმახორციელებელი უფლებამოსილია ნებართვის გამცემ ადმინისტრაციულ ორგანოს (ხოლო ამ კანონის მე-4 მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში – მშენებლობის ნებართვის გამცემ ადმინისტრაციულ ორგანოს) ერთი წლის განმავლობაში, ამ კანონითა და საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული წესით წარუდგინოს განცხადება ნებართვის (ან მშენებლობის ნებართვის) მიღებასთან დაკავშირებით.

ამავე კანონის მე-8 მუხლის პირველ პუნქტის თანახმად, საქმიანობის განმახორციელებელი ნებართვის მისაღებად სამინისტროს წარუდგენს წერილობით განცხადებას. ნებართვის მიღების თაობაზე განცხადება წარედგინება, განიხილება და წარმოებაში მიიღება „ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი წესით, ხოლო მე-2 პუნქტის მიხედვით, საქმიანობის განმახორციელებელი ვალდებულია, „ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი ინფორმაციის გარდა, ნებართვის მიღების თაობაზე განცხადებასთან ერთად წარადგინოს შემდეგი დოკუმენტაცია: ა) საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი ნორმების შესაბამისად შედგენილი გზშ-ის ანგარიში (5 ეგზემპლარად და ელექტრონული ვერსიით); ბ) დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელების ადგილის სიტუაციური გეგმა (მანძილების მითითებით); გ) მოსალოდნელი ემისიების მოცულობა და სახეები (მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის/ჩაშვების ნორმების პროექტი (4 ეგზემპლარად); დ) ტექნიკური რეზიუმე და არატექნიკური რეზიუმე; ე) განცხადება წარდგენილი განცხადების კონფიდენციალური ნაწილის შესახებ. ამავე კანონის მე-9 მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად, სამინისტრო ნებართვის გაცემის შესახებ გადაწყვეტილებას იღებს საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის VI თავით განსაზღვრული მარტივი ადმინისტრაციული წარმოების წესით და „ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, ნებართვის მიღების თაობაზე განცხადების რეგისტრაციიდან 20 დღის ვადაში; მე-2 პუნქტის თანახმად, სამინისტრო, „ეკოლოგიური ექსპერტიზის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, უზრუნველყოფს საქმიანობის განმახორციელებლის მიერ წარდგენილ შესაბამის დოკუმენტაციაზე ეკოლოგიური ექსპერტიზის ჩატარებას, რის საფუძველზედაც დგება ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა, ხოლო მე-3 პუნქტის მიხედვით, ნებართვა გაიცემა მხოლოდ ეკოლოგიური ექსპერტიზის დადებითი დასკვნის არსებობის შემთხვევაში.

„ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ საქართველოს კანონის 25-ე მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, ნებართვის მაძიებელი ნებართვის მისაღებად ნებართვის გამცემს წარუდგენს წერილობით განცხადებას. ნებართვის მიღების თაობაზე განცხადების წარდგენა, განხილვა და წარმოებაში მიღება ხორციელდება საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის VI თავით დადგენილი წესით, გარდა ამ კანონის 26² და 26³ მუხლებით გათვალისწინებული შემთხვევებისა, ხოლო მე-2 პუნქტის შესაბამისად, განცხადება უნდა აკმაყოფილებდეს საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 78-ე მუხლით გათვალისწინებულ მოთხოვნებს. იგი ასევე უნდა შეიცავდეს მითითებას, თუ ნებართვის რომელი სახის მიღებას მოითხოვს ნებართვის მაძიებელი, და თანდართული საბუთების ნუსხას. ამავე კანონის 26-ე მუხლის მე-10 პუნქტის თანახმად, ნებართვის გამცემი ვალდებულია ნებართვის გაცემის შესახებ გადაწყვეტილება მიიღოს განცხადების წარდგენიდან 20 დღის ვადაში. თუ აღნიშნულ ვადაში არ იქნა მიღებული გადაწყვეტილება ნებართვის გაცემის ან ნებართვის გაცემაზე უარის თქმის შესახებ, ნებართვა გაცემულად ჩაითვლება.

სასამართლო, ასევე, მიუთითებს საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 76-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტზე, რომლის თანახმად, ადმინისტრაციული წარმოების დაწყების საფუძველია დაინტერესებული პირის განცხადება, ხოლო მე-2 ნაწილის მიხედვით, ადმინისტრაციული წარმოება ამ მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში დაიწყება განცხადების რეგისტრაციის მომენტიდან. ამავე კოდექსის 78-ე მუხლის თანახმად: 1. განცხადება უნდა იყოს წერილობითი ფორმით და შეიცავდეს: ა) იმ ადმინისტრაციული ორგანოს დასახელებას, რომელსაც მიმართავს განმცხადებელი; ბ) განმცხადებლის ვინაობასა და მისამართს; გ) მოთხოვნას; დ) განცხადების წარდგენის თარიღსა და განმცხადებლის ხელმოწერას; ე) განცხადებაზე დართული საბუთების ნუსხას, მათი არსებობის შემთხვევაში. 2. განცხადებას უნდა დაერთოს ყველა ის საბუთი, რომლის წარდგენის ვალდებულებაც განმცხადებელს კანონით ეკისრება. 3. განმცხადებელს უფლება აქვს წარუდგინოს შესაბამის ადმინისტრაციულ ორგანოს ყველა სხვა საბუთი, რომელიც შეიძლება საფუძველად დაედოს განმცხადებლის მიერ მოთხოვნილი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემას.

ამდენად, 2018 წლის 1 იანვრამდე მოქმედი „გარემოზე ზემოქმედების შეფასების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-6 მუხლი პირდაპირ ავალდებულებდა საქმიანობის განმახორციელებელ პირს გზშ-ის ანგარიშის ნებართვის გამცემი ადმინისტრაციული ორგანოსათვის წარდგენამდე მოეწყო მისი საჯარო განხილვა, ხოლო მე-7 მუხლის მე-4 პუნქტი ადგენდა საქმიანობის განმახორციელებლის უფლებას მხოლოდ გზშ-ის ანგარიშის საჯარო

განხილვის მოწყობიდან ერთი წლის განმავლობაში, საჯარო განხილვის შედეგების გაფორმებისა და გზშ-ის ანგარიშის საბოლოო სახით ჩამოყალიბების შემდეგ, მიემართა ნებართვის გამცემი ადმინისტრაციული ორგანოსთვის (ხოლო ამ კანონის მე-4 მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში – მშენებლობის ნებართვის გამცემ ადმინისტრაციულ ორგანოს) და ამ კანონითა და საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული წესით, წარედგინა განცხადება ნებართვის მიღებასთან დაკავშირებით. შესაბამისად, სამინისტროში ნებართვის მიღების შესახებ განცხადების წარდგენა შეუძლებელი იყო გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის საჯარო განხილვის მოწყობის, მისი შედეგების გაფორმებისა და მიღებული შენიშვნების გათვალისწინებით გზშ-ის ანგარიშის საბოლოო სახით ჩამოყალიბების გარეშე. სასამართლო მიუთითებს, რომ საქმიანობის განმახორციელებელი პირის მიერ კონკრეტული პროექტის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის საჯარო განხილვის მოწყობა და შესაბამისი პროცედურების განხორციელება ემსახურება ერთადერთ მიზანს, რომ დაინტერესებულმა პირმა კანონით დადგენილი პროცედურების განხორციელების შემდგომ ჩამოაყალიბოს გზშ-ს საბოლოო ანგარიში და წარადგინოს იგი ნებართვის გამცემ ორგანოში, შესაბამისი ნებართვის მიღების მიზნით.

განსახილველ შემთხვევაში დადგენილია, რომ შპს „ბუკაპმა“ 2017 წლის 4 დეკემბერს განცხადებით მიმართა საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს და აცნობა მანგანუმის მადნის გამამდიდრებელი საწარმოს ტერიტორიაზე დამატებითი ტექნოლოგიური ხაზის მოწყობის და ექსპლუატაციის პროექტის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის საჯარო განხილვის დრო და ადგილი, ასევე, „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების გათვალისწინებით, წარუდგინა დაგეგმილი საქმიანობის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში. სასამართლო ყურადღებას მიაქცევს იმ გარემოებას, რომ 2017 წლის 4 დეკემბრის განცხადებაში საქმიანობის განმახორციელებელი პირდაპირ მიუთითებდა, რომ სამინისტროსთვის მიმართვის საფუძველს წარმოადგენდა „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-6 მუხლი. შესაბამისად, საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროსთვის ნათელი იყო, რომ შპს „ბუკაპის“ მიზანს სწორედ კონკრეტული ნებართვის მიღება წარმოადგენდა, რისი შესაძლებლობაც მხოლოდ კანონით დადგენილი პროცედურების განხორციელების შემდგომ მიენიჭებოდა. ამასთან, ბუნებრივია, რომ 2017 წლის 4 დეკემბრის განცხადებით შპს „ბუკაპი“ პირდაპირ ვერ მოითხოვდა სამინისტროსგან ნებართვის გაცემას, ვინაიდან „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის (ძალადაკარგულია 2018 წლის 1 იანვრიდან) მე-8 მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტი მას ავალდებულებდა ნებართვის მიღების თაობაზე

წარდგენილი განცხადებისთვის დაერთო საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი ნორმების შესაბამისად შედგენილი გზშ-ის ანგარიში, რაც გულისხმობდა სწორედ ამავე კანონის მე-6 მუხლით დადგენილი წესით, საჯარო განხილვის ჩატარების გზით, ჩამოყალიბებული გზშ-ს ანგარიშის წარდგენას.

დადგენილია, რომ შპს „ბუკაპის“ 2017 წლის 4 დეკემბრის განცხადების საფუძველზე, საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ მომზადებული იქნა სამინისტროს შენიშვნები, რომლებიც 2018 წლის 18 იანვარს №585/01 წერილით გადაეგზავნა შპს „ბუკაპს“. სამინისტროს წარმომადგენელმა, ასევე, მონაწილეობა მიიღო გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის საჯარო განხილვაში, რაც დასტურდება საჯარო განხილვის ოქმზე მისი ხელმოწერით.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, უდავოა, რომ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრომ, „გარემოზე ზემოქმედების შეფასების შესახებ“ საქართველოს კანონით მისთვის მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში, შპს „ბუკაპის“ 2017 წლის 4 დეკემბრის განცხადების საფუძველზე, დაიწყო სხვადასხვა სახის სამართლებრივი პროცედურის განხორციელება, რაც, სასამართლოს მოსაზრებით, სამინისტროს მიერ სწორედ შესაბამისი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის (ნებართვის გაცემის ან გაცემაზე უარის თქმის შესახებ გადაწყვეტილების) მომზადების მიზნით განხორციელებულ საქმიანობას წარმოადგენს. ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის მომზადების მიზნით ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ განხორციელებული საქმიანობა კი, საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-2 მუხლის პირველი ნაწილის „კ“ ქვეპუნქტის თანახმად, წარმდგენს ადმინისტრაციულ წარმოებას.

„გარემოზე ზემოქმედების შეფასების შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი რეგულაციების გათვალისწინებით, სასამართლო მიიჩნევს, რომ გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის 48-ე მუხლის პირველი ნაწილის მიზნებისთვის, 2018 წლის 1 იანვრამდე „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად ადმინისტრაციული წარმოების დაწყებად მიჩნეულ უნდა იქნეს საქმიანობის განმახორციელებლის მიერ გზშ-ს საჯარო განხილვის მოწყობის შესახებ უფლებამოსილ ორგანოში განცხადების წარდგენა, რამდენადაც მითითებული პროცედურის გარეშე დაინტერესებული პირი მოკლებული იყო გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის გაცემის შესახებ განცხადების წარდგენის შესაძლებლობას.

სასამართლო განმარტავს, რომ გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის 48-ე მუხლის პირველი ნაწილით კანონმდებელმა გარკვეულ სამართლებრივ ჩარჩოში მოაქცია ახალი კანონის ამოქმედებამდე დაინტერესებულ პირთა

მიერ, გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მისაღების მიზნით, განხორციელებული ქმედებები. სხვაგვარად, გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის 48-ე მუხლის პირველი ნაწილის გათვალისწინების გარეშე, კანონმდებლობით დადგენილი წესით უკვე მომზადებული დოკუმენტის (გზშ) მფლობელ პირზე (საქმიანობის განმახორციელებელი) ახლადამოქმედებული კანონის გავრცელება გამოიწვევდა მისი მდგომარეობის გაუარესებას, ვინაიდან საქმიანობის განმახორციელებლის მიერ „გარემოზე ზემოქმედების შეფასების შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე გზშ-ს საჯარო განხილვის მოწყობის, საჯარო განხილვის შედეგების გაფორმებისა და მიღებული შენიშვნების გათვალისწინებით გზშ-ის ანგარიშის საბოლოო სახით ჩამოყალიბების მიუხედავად, იგი იძულებული გახდებოდა თავიდან დაეწყო გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის საჯარო განხილვის პროცედურები, „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით“ დადგენილი წესით. ამდენად, საქმიანობის განმახორციელებლის მიერ „გარემოზე ზემოქმედების შეფასების შესახებ“ საქართველოს კანონის მოქმედების პერიოდში კანონის შესაბამისად განხორციელებული მოქმედებები, მათ შორის, კანონით დადგენილი პროცედურების საფუძველზე მომზადებული გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში, რომლის წარდგენაც საბოლოოდ მიზნად ისახავდა საქმიანობის ნებართვის შესახებ გადაწყვეტილების მიღებას, ახალი კანონის მოქმედების გავრცელებით კარგავდა იმ მნიშვნელობას და იურიდიულ ძალას, რასაც მას ანგარიშის შედგენის პერიოდში მოქმედი კანონმდებლობა ანიჭებდა. სწორედ ამგვარ გარემოებათა თავიდან ასაცილებლად, კანონმდებელმა გარდამავალი დებულებით სამართლებრივ ჩარჩოში მოაქცია ადმინისტრაციული წარმოების ყველა ის ეტაპი, რაც დაინტერესებული პირის მიერ გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების მიზნით განხორციელდა და „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ 48-ე მუხლის 1-ელი ნაწილით დაადგინა, რომ 2018 წლის 1 იანვრამდე „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად დაწყებული ადმინისტრაციული წარმოების შემთხვევაში გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემა მოხდებოდა 2018 წლის 1 იანვრამდე გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის გაცემისთვის დადგენილი წესით.

გარდა ზემოაღნიშნულისა, სასამართლო ყურადღებას მიაქცევს იმ გარემოებას, რომ სადავოა აღმჭურველი ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი, საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 60¹ მუხლის მე-4 ნაწილი კი განსხვავებულ პროცედურას ადგენს აღმჭურველი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობის მიმართ. კერძოდ, დაუშვებელია კანონსაწინააღმდეგო აღმჭურველი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობა, თუ დაინტერესებულ მხარეს კანონიერი ნდობა აქვს ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის მიმართ, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი არსებითად არღვევს სახელმწიფო, საზოგადოებრივ ან სხვა პირთა კანონიერ

უფლებებს ან ინტერესებს. შესაბამისად, აღმჭურველი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობა უნდა იყოს განსაკუთრებულად დასაბუთებული და უკიდურესად აუცილებელი, ხოლო ასეთი აუცილებლობა სახეზეა იმ შემთხვევაში, თუ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი არსებითად არღვევს სახელმწიფო, საზოგადოებრივ ან სხვა პირის კანონიერ უფლებებს ან ინტერესებს, რაც მოცემულ შემთხვევას საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებითა და მხარეთა ახსნა-განმარტებებით არ დასტურდება.

7.3. ა(ა)იპ „მწვანე ალტერნატივა“, ასევე, ითხოვს ბათილად იქნეს ცნობილი საქართველოს მთავრობის 2018 წლის 15 ივლისის ვირტუალური ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი, რომლითაც არ დაკმაყოფილდა ა(ა)იპ „მწვანე ალტერნატივას“ ადმინისტრაციული საჩივარი საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2018 წლის 12 აპრილის №2-239 ბრძანების ბათილად ცნობის შესახებ. სასამართლო განმარტავს, რომ ვინაიდან სასამართლომ კანონიერად მიიჩნია საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2018 წლის 12 აპრილის №2-239 ბრძანება, სარჩელი მითითებული ბრძანების ბათილად ცნობის მოთხოვნით წარდგენილი ადმინისტრაციულ საჩივართან დაკავშირებით საქართველოს მთავრობის 2018 წლის 15 ივლისის ვირტუალური ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობის ნაწილშიც უსაფუძლოა და არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

7.4. საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის პირველი ნაწილის შესაბამისად, ამ კოდექსის 22-ე მუხლში აღნიშნულ სარჩელთან დაკავშირებით სასამართლო უფლებამოსილია გამოიტანოს გადაწყვეტილება ადმინისტრაციული აქტის ბათილად ცნობის შესახებ თუ ადმინისტრაციული აქტი ეწინააღმდეგება კანონს და ის პირდაპირ და უშუალო (ინდივიდუალურ) ზიანს აყენებს მოსარჩელის კანონიერ უფლებას, ან ინტერესს ან უკანონოდ ზღუდავს მას.

ზემოაღნიშნული გარემოებების გათვალისწინებით, სასამართლოს მიაჩნია, რომ განსახილველ შემთხვევაში ადგილი არ აქვს საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-60¹ მუხლის დარღვევას, გასაჩივრებული ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტები გამოცემულია კანონის მოთხოვნათა დაცვით და არ არსებობს მათი ბათილად ცნობის ფაქტობრივ-სამართლებრივი საფუძვლები. ამდენად, ა(ა)იპ „მწვანე ალტერნატივას“ სარჩელი უსაფუძვლოა და არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

8. საპროცესო ხარჯები

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 55-ე მუხლის მეორე ნაწილის თანახმად, სარჩელზე უარის თქმისას სასამართლოს მიერ გაწეული ხარჯები გადახდება მოსარჩელეს სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ, ხოლო ამავე

კოდექსის 37-ე მუხლის მეორე ნაწილი თანახმად, სასამართლო ხარჯებს მოიცავს სახელმწიფო ბაჟი, რაც მოსარჩელის მიერ გადახდილია. შესაბამისად, მოცემულ საქმეზე მოსარჩელის გადახდილი სახელმწიფო ბაჟი უნდა ჩაითვალოს სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ გადახდილად.

სარეზოლუციო ნაწილი

სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი, მე-2, მე-12, 22-ე, 32-ე მუხლებით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-8, 55-ე, 243-244-ე, 248-ე, 249-ე, 257-ე, 364-ე, 369-ე მუხლებით და

გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა :

1. ა(ა)იპ „მწვანე ალტერნატივას“ სარჩელი არ დაკმაყოფილდეს;
2. მოსარჩელის მიერ გადახდილი სახელმწიფო ბაჟი - 100 (ასი) ლარი ჩაითვალოს სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ გადახდილად;
3. გადაწყვეტილება შეიძლება გასაჩივრდეს მხარეთათვის დასაბუთებული გადაწყვეტილების გადაცემიდან 14 (თოთხმეტი) დღის ვადაში, თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატაში (მდებარე თბილისი, გრ. რობაქიძის №7ა), თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (მდებარე თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი მე-12 კმ. №6) სააპელაციო საჩივრის შემოტანის გზით.

მოსამართლე
მეშველიანი

თამარ